

[Platform
Rehberi](#)

[Kayıt Olun](#)

[Bize Ulaşın](#)

[Platform Yükle](#)

FOREX PİYASASI

Kolay Bir Başlangıç

Bu sunum Meydan & Co.
Tarafından Hazırlanmıştır

**GLOBAL
TRADER
CLUB**

www.Globaltraderclub.com

www.Turke-Forex.com

MEYDAN & CO.

www.Meydan-Forex.com

Bilginin Amacı

Bu bilgi forex piyasasına yeni gelenler ve tanımak isteyenlere, kolay bir anlatımla bilgi vermek için hazırlanmıştır.

Burada sunulan bilgi finansal danışmanlık veya yatırım tavsiyesi değildir. Bu yazılardan faydalananlar buradaki yazılardan kendilerini bilgilendirmek ve forex piyasasıyla ilgili bilgi edinmek için kullanabilirler.

Burada yazılanlar, Meydan & Co. şirketinin yazılı onayı olmadan kopyalanamaz ve başka her hangi bir yerde yayınlanamaz.

Konular

▶ <u>Döviz piyasası</u>	4
▶ <u>Döviz piyasasında işlem yapmanın avantajları</u>	5
▶ <u>Bir forex işlem örneği</u>	6
▶ <u>Döviz çiftleri</u>	7
▶ <u>Kaldıraç kavramı – kaldıraç nedir?</u>	9
▶ <u>İşlem masrafları</u>	13
▶ <u>Temel analiz</u>	14
▶ <u>Ana döviz çiftleri</u>	16
▶ <u>Teknik analiz</u>	20
▶ <u>Risk yönetimi</u>	30
▶ <u>Trader psikolojisi</u>	33
▶ <u>Piyasaya yaklaşım ve iki örnek strateji</u>	36
▶ <u>Son söz</u>	78

Döviz Piyasası

- ▶ Döviz (Forex/ FX) işlemleri nasıl yapılır?
Forex (kambiyo) bir döviz cinsinin alınması ve aynı zamanda diğerinin satılmasıdır. Döviz çift olarak fiyatlandırılır, örneğin EUR/USD veya GBP/USD. Ana döviz birimleri EUR (Euro), GBP (İngiliz Sterlini), JPY (Japon Yeni) ve CHF (İsviçre Frankı) – ve USD'ye (ABD doları) karşı işlem görürler.
- ▶ İlk döviz temel (base) döviz birimi olarak bilinir ve ikincisi de karşıt (counter yada quote) olarak adlandırılır. Temel döviz birimi al/sat işleminin "temelidir." Mesela, eğer EUR/USD satın alıyorsanız aldığınız para birimi Euro'dur (ve aynı zamanda Dolar sattınız). Bunu yapmanızdaki neden Euro'nun Dolara karşı yükseleceği tahmininde olduğunuzdur. Döviz (FX yada Forex) "lot" denilen miktarlarla işlem görmektedir ve "1 lot" temel döviz 100,000 birimdir. Örneğin EUR/USD şu anda 1.3090 dan alınıyor, bu şu demek Euro şu anda piyasalarda yaklaşık \$1,31. Eğer piyasa 1.3091'e yükselirse piyasalarda fiyat 1 "pip" artmış demektir. "Pip" herhangi bir döviz biriminin hareket edebileceği en küçük değerdir ve EUR/USD çiftinde her "1 pip" \$100,000 (normal hesap) değerindeki bir hesapta \$10 değerindedir ve \$1,000 değerindeki "mini" hesaplarda da \$1 değerindedir.

Forex piyasasında işlem yapmanın avantajları

- ▶ Yüksek kaldıraç oranları (düşük marjın): Genellikle forex brokerleri 100:1 oranında kaldıraç sağlamaktadırlar. Eğer hesabınıza \$1,000 koyacak olursanız \$100,000 değerinde işlem yapma hakkına sahipsiniz demektir.
Bu koşullar altında yatırımcılar küçük miktarda yatırım yaparak büyük pozisyonlara girebilirler.
- ▶ Analiz Kolaylığı: Borsalarda olduğu gibi şirketlerin detaylarını bilmek gibi bir analiz söz konusu değil. Yüzlerce şirketin, endüstrilerin, yöneticilerin ve piyasalarla ilgili bilgi edinmek ve analiz etmek zorunluluğunuz yoktur. Piyasa şirketlerde olduğu gibi yöneticilerden ve ülke ekonomilerinin kontrolünden bağımsızdır. Forex piyasasında sadece 5 temel döviz birimi vardır ve piyasayı teknik analizle dakikalar içerisinde analiz edebilirsiniz.
- ▶ Likidite: Forex piyasası günde \$1.5 ila \$2 trilyon hacmi arasında işlem yapmaktadır. Piyasa işlem emirleri neredeyse anında işlenmekte, alıcı veya satıcı bekleme durumu neredeyse hiç yok.
Piyasanın bu denli büyük olması hiç kimsenin piyasayı kontrol edememesini sağlar ve piyasa tüm dünyevi verilerle bağımsız olarak işler.
- ▶ 24 Saat Açık Piyasa: Forex piyasası 24 saat, Pazartesi sabah Sidney – Avustralya saatinden Cuma New York (EST) akşamına kadar açıktır. Dolayısıyla yatırımcılar her an piyasanın içerisinde yer alabilir ve piyasanın kapanış saati haberlerinden dolayı fiyat etkilenmelerine karşı maruz kalmazlar.
- ▶ Piyasanın İki Tarafında İşlem Yapma Fırsatı: Fiyatların her iki yöne gidişinden de kazanç sağlayabilirsiniz, fiyatlar yükselse de düşse de aldığınız pozisyonlarda kazanç sağlayabilirsiniz.
- ▶ Düşük İşlem Masrafı: Forex brokerleri sadece al/sat fiyat farkları arasındaki pip açılımından (spread) kazanç sağlarlar. Yatırımcı ek olarak hiç bir şekilde ücret veya komisyon ödemez.

Bir FX işlem örneği

- Bir FX işlem örneği
Eğer Euro'nun USD'ye göre değer kazanacağını düşünüyorsanız o zaman EUR/USD çiftinden 1 lot alabilirsiniz.
EUR/USD şu anda alış 1.3090'dan işlem görüyor.
EUR/USD siz satarken sat fiyatı 1.3170'de.
Alışınız 1.3090 ve satışınız 1.3170 ve dolayısıyla 0.080 veya 80 pip kazancınız oldu.
\$100,000 dolar değerindeki bir hesapta 1 pip \$10 değerindedir.
80 pips x \$10 = \$800 kazançtır.
FX işlemlerinde aynı zamanda bir döviz çiftinde fiyatın düşeceğini düşünüyorsanız o zaman kısa (short) yani önce sat işlemide yapabilirsiniz.

Eğer EUR'nun USD ye nazaran değer kaybedeceğini düşünüyorsanız, o zaman 1 lot EUR/USD satabilirsiniz.

EUR/USD şu anda siz satarken satış fiyatı 1.3087.

EUR/USD siz pozisyonunuzu al emri ile kapatırken de alış fiyatı 1.2975.

Satışınız 1.3087 idi ve pozisyonunuzu kapatırken piyasa alış fiyatı 1.2975.

- Bu işlemdeki kazancınız 112 piptir (1.3087-1.2975).
Her 1 pip normal hesapta \$10 değerindedir.
112 pip x \$10 = \$1,112 kazanç.

Bu örnekler kazanç göstermesine rağmen, işlemin ters tarafında olursanız çok zarara da uğrayabilirsiniz.

Döviz Çiftleri

Döviz çiftleri nedir?

- ▶ Bir döviz çifti iki döviz arasındaki döviz oranıdır. Örneğin, EUR/USD işlem kuru 1 Euro'nun ne kadar USD alabileceğini belirtmektedir. Birinci dövize temel döviz birimi denir ve ikincisine de karşıt birim denir.
- ▶ Döviz çiftlerinin işlemleriyle ilgili şöyle bir örnek de verebiliriz. Örneğin Japonya merkez bankası Yen'in değerini USD'ye karşı düşürmek için müdahale ederse o zaman yatırımcı USD/JPY alır (USD al ve JPY sat işlemi). Eğer Japon yatırımcıların ABD ekonomisinin zayıflayacağını düşünüyorlarsa ve ABD'den paralarını Japonya'ya çekmeye başlıyorsa, o zaman USD/JPY satarsınız (USD sat ve JPY al).
- ▶ Aşağıda döviz çiftlerinin platformda örneği gösterilmektedir.
- ▶ Sol tarafta döviz çiftleri sıralanmaktadır. Bid (Satış) ve Ask (Alış) fiyatıdır. Yatırımcı ekranda canlı gördüğü fiyatlarla Bid fiyatlarıyla satış (sell) yapar ve Ask fiyatlarıyla da alış (buy) yapabilir.

Döviz Çiftleri

- Bir platformdan fiyat listesi örneği;

(SAT) (AL)

Symbol	Amount	Trade	Bid	Ask
EURUSD		▼	1,30960	▼ 1,30980
USDJPY			121,147	121,177
GBPUSD		▼	1,94750	▼ 1,94787
EURGBP		▼	0,67225	▼ 0,67255
USDCHF		▲	1,24236	▲ 1,24266
EURCHF		▲	1,62726	▲ 1,62756
EURJPY		▼	158,683	▼ 158,718
AUDUSD			0,78811	0,78841
EURAUD		▼	1,6611	▼ 1,6621
GBPCHF		▲	2,41962	▲ 2,42022
USDCAD		▼	1,16256	▼ 1,16306
USDHKD			7,8102	7,8107
USDSGD		▼	1,5343	▼ 1,5349

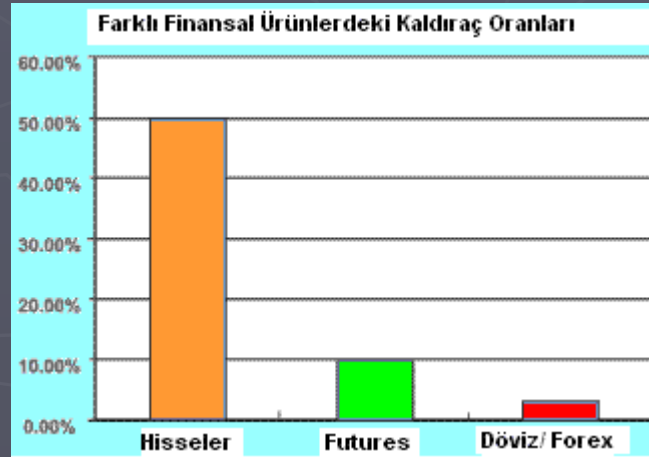
Kaldıraç (Leverage) Kavramı – Kaldıraç Nedir?

- Kaldıraç yatırımcının brokerin sağladığı finansal gücü kullanabilmesi için bir araçtır, veya piyasada kullanabilmesi için ödünç olarak aldığı bir meblağ. Kaldıraç dolayısıyla, yatırımcılar büyük meblağlar yatırmadan büyük yatırımlar yapma fırsatına sahiptirler. Borsalarda hisse senedi alım satım işlemlerinde hisselerin en az %50 bedelini ödemeniz gerekir ancak forex piyasasında kaldıraç oranı genellikle 100:1 oranındadır. \$1,000 değerinde bir yatırımla standart hesapta \$100,000 değerinde pozisyon alabilirsiniz.

Kaldıraç vasıtasıyla kazanç fırsatınızı arttırma fırsatınız bulunmaktadır, aynı şekilde kayıplarınız da o ölçüde büyük olur.

Kaldıraç (Leverage) Kavramı – Kaldıraç Nedir?

- Aşağıdaki çizelgede forex piyasasının diğer finansal emtialara göre ne kadar daha az yatırımla büyük hacimli işlem yapabilme fırsatı olduğu görülmektedir.

Kaldıraç (Leverage) Kavramı – Marjin (Margin) Nedir?

- ▶ Marjin işlem kayıplarına karşı tutulan performans bonusu olarak bilinir aslında bir başka adı da iyi niyet bakiyesi/depozitosudur. Marjin hesabınızdaki miktardan çok daha fazla bir bakiyeyle işlem yapabilmenizi sağlar. Genelde en iyi marjin ihtiyacı piyasada %0.5 ila %1 oranlarındadır.
Eğer hesabınızdaki miktar marjin gereksinimlerinin altına inerse kullandığınız finansal kurumun o zaman açık pozisyonlarınızdan bazılarını hatta bazen hepsini kapatmaları söz konusu olabilir. Eğer marjinleriniz düşükse de sizden ek para yatırmanızı talep edebilirler.
- ▶ Örneğin diyelim ki \$10,000 değerinde bir hesabınız var. Kullanılabilir marjininiz (usable margin) \$10,000 demektir. Eğer bu miktarın \$7,000'lık kısmını 7 lot EUR/USD almak için kullanırsanız, geriye kullanılabilir marjin olarak \$3,000 kalır, yani marjin gereksiniminin altına girebilmeniz için \$3,000'a kadar para kaybedebilirsiniz. Sermayeniz para kazanmaya veya kaybetmeye başlayana kadar \$10,000 olarak kalmaktadır. Eğer EUR/USD değer kaybeder ise ve \$3,000 kaybetme noktasına gelerseniz finansal kurumunuz pozisyonlarınızı daha fazla para kaybetmemeniz için kapatır.

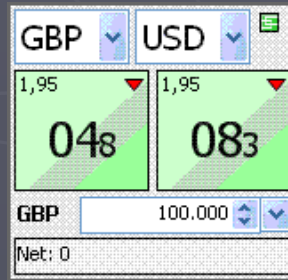
Kaldıraç (Leverage) Kavramı

- ▶ Kaldıraç oranlarıyla marjinin arasında ne ilişki vardır?
- ▶ Finansal kurumunuzun size verdiği kaldıraç oranı piyasada pozisyon alabilmeniz için ne kadar marjin yatırmanız gerektiğini tayin eder. Örneğin, 100:1 kaldıraç oranında, "1" sayısı yatırımcının ne kadar kişisel sermaye yatırması gerektiğini tayin eder, buna aynı zamanda marjin denir.

İşlem Masrafları

Yatırımcının işlem masrafları nedir?

- ▶ Yatırımcılar her hangi bir döviz çiftinde işlem yaparken dövizin tam işlem yaptığı fiyatta pozisyon almazlar. Döviz çifti için iki fiyat vardır: Alış (Bid) ve Satış (Ask) fiyatları.
- ▶ Bid(Sell) fiyatı yatırımcının döviz çiftini satabildiği fiyattır.
- ▶ Ask(Buy) fiyatı ise yatırımcının döviz çiftini alabileceği fiyattır.
- ▶ Aşağıda Sterlin/ABD Dolar döviz çifti örneği bulunmaktadır. Alış fiyatı (1,9508) gördüğünüz gibi satış fiyatından (1,9504) daha yüksek ve aralarındaki yayılım (spread) 4 pip. Bu şu demek; eğer bu çifti alacaksanız bu çiftin fiyatı 4 pip yükselmeliki siz kara başlama (break-even) noktasına gelebilirsiniz.

Temel Analiz

Para piyasasında fiyatları neler etkiler?

- ▶ Para piyasasında fiyatlar makro ekonomik faktörlerden etkilenir, örneğin işsizlik oranları, ulusal üretim değerleri ve enflasyon gibi. Haber olaylarından haberdar olmak teknolojinin gelişimiyle artık son derece kolay. Bir çok platformda ekonomik ve politik haberleri anında ekranınızdan izleyebilirsiniz.

Para piyasasında işlem yapan birisi analizini yaparken dikkat etmesi gereken üç makro ekonomik faktör vardır:

- ▶ **Faiz oranları:** Her döviz cinsinin gecelik borç oranı vardır. Bu oran o ülkenin merkez bankası tarafından tayin edilir. Düşük faiz oranları genellikle o para biriminin değer kaybetmesine neden olur.

Bunun nedeni piyasada "işlem taşıma" (carry trade) denilen bir faaliyet olmasıdır. Düşük faiz oranı olan para birimi satılır ve yüksek faiz veren para birimi alınır. Yüksek faiz oranlı para birimlerinin genel olarak değeri artar var sayımından kaynaklanan bir işlemdir, ve bankacıların ekleme adı verdikleri "rollover" işlemiyle pozisyonların günlük faiz kazanmasıdır.

- ▶ **İşsizlik oranları:** İşsizlik oranları ekonomik gücün göstergesidir. Eğer işsizlik oranı yüksek ise, ekonomi iş sağlayacak kadar güçlü değil demektir, dolayısıyla o ülkenin para biriminin zayıflamasına neden olur.
- ▶ **Jeopolitik Olaylar:** Küresel önemli olaylar sadece para piyasasını değil ama tüm piyasaları etkilemektedir.

Temel Analiz Teknikleri

Temel analizle uzun vadeli trendleri nasıl anlayabiliriz?

- ▶ Temel analiz bir döviz çifti için uzun vadeli trendleri tayin etmede çok önemlidir. Ülkeleri etkileyen uzun vadeli ekonomik faktörleri göz önünde bulundurarak temel analizle uzun vadeli trendi tahmin edebiliriz. Örneğin, Ham Petrol fiyatlarının artışı 2003 yılından 2005 yılının son çeyreğine kadar USD/CAD çiftinin düşüşüne neden oldu.
- ▶ Temel analizle aynı zamanda kısa vadeli trendleri de inceleyebilirsiniz.
- ▶ Ekonomik haberleri güncel olarak alarak para piyasasında olanları günlük ve haftalık analizlerinizde kullanabilirsiniz. Örneğin Fransa'nın 2005 yılında Avrupa Birliği Anayasasına karşı oy kullanılacağı beklenilmekteydi, bu beklenti EUR/USD çiftinin yavaş yavaş zayıflamasına zaten neden olmuştu. Hayır oyu teyid edildikten sonra 3 gün içerisinde satışlardan 400 pipin üzerinde fiyat düşüşü oldu. Bu işlemde yer alınsaydı üç gün içerisinde \$4,000 üzerinde kazanç elde edilirdi.

Ana Döviz Çiftleri

EUR/USD

Dolar zayıfladıkça EUR/USD yükselir.

- ▶ ABD'nin güç kazanması yabancı talebi arttırır ve yabancı yatırımcıları çekerek EUR/USD düşer.
- ▶ Eğer ABD ekonomisinin güç kaybedeceğini ve USD'yi zayıflatacağını düşünüyorsanız, Ask(Buy) düğmesine basacaksınız, yani EUR almaktasınız ve USD'ye karşı değer kazanacağını düşünüyorsunuz.
Eğer ABD emtialarına örneğin hisse ve bonolarına ve USD'yi olumlu etkileyeceğini düşünüyorsanız, Bid(Sell) düğmesine basacaksınız, bu USD alıyorsunuz demektir. USD'nin Euro'ya karşı değer kazanacağı beklentisindesiniz.

GBP/USD

Yüksek faiz ve İngiltere ekonomisinin büyümesi GBP/USD çiftini yükseltir

- ▶ İngiltere'nin Euro'ya geçeceği gibi bir söylenti ise GBP/USD düşürür
- ▶ Eğer İngiliz ekonomisinin yüksek faiz ve güçlü bir ekonomiyle büyüyeceğini düşünüyorsanız o zaman GBP/USD çiftini Buy(Ask) düğmesiyle satın alırsınız, yani İngiliz Sterli'nin Amerikan Dolarına karşı değer kazanacağına dair beklentiniz var.
- ▶ Eğer İngiltere'nin Euro'ya geçeceği veya ekonomik ve faiz göstergelerinin zayıf olduğuna inanıyorsanız o zaman Sell(Bid) düğmesine basarak Sterlin'in zayıflamasına karşın Dolar alıyorsunuz demektir.

Ana Döviz Çiftleri

USD/JPY

Japon hükümetinin Japon Yen'ni zayıflatmak için müdahale etmesi USD/JPY çiftini yükseltir ve Japon finansal emtialarını aşağıya çeker

- ▶ Japon hükümeti Yen'e müdahalesiyle bilinir. Eğer Japon hükümetinin Yen'i zayıflatacağını düşünüyorsanız USD/JPY alırsınız çünkü USD'nin Yen'e karşı değer kazanacağı beklentiniz var.
- ▶ Eğer Japon yatırımcıların ABD finansal piyasalarından paralarını çekmeye başladıklarını ve fonlarını Japonya'ya yönelttiklerini düşünüyorsanız o zaman Bid(Sell) düşmesine basarak USD/YEN satarsınız çünkü USD'nin Yen'e karşı değer kaybedeceğini düşünüyorsunuz.

USD/CHF

Eğer dünya ekonomisi dengeli veya global ekonomi iyileşmeye başlıyorsa USD/CHF yükselir

- ▶ Geopolitik dengesizlikler ise bu çifti aşağı indirir
- ▶ Dünya stabilize olduğunca insanlar paralarını güvenli İsviçre bankalarından almaya başlarlar bu yüzden sizde bu çifti böyle bir durumda USD'nin güç kazanacağı ve İsviçre Frankı'nın değer kaybedeceği beklentisiyle almayı düşünebilirsiniz.
- ▶ Başka bir senaryoda Orta Doğu'da ki çatışma ve ABD finans piyasalarının belirsiz durumu karşısında yatırımcılar bu çifti satmayı düşünebilirler.

Ana Döviz Çiftleri

EUR/CHF

Bazen İsviçre hükümeti "sözsel" ifadelerle CHF'yi zayıflatırlar ve EUR/CHF yükselir.

- ▶ Eğer AB'nin büyük ekonomilerinde, Almanya ve Fransa'da enflasyon artarsa EUR/CHF aşağı düşebilir.
- ▶ Yukarıdaki durumlara benzer olarak eğer İsviçre hükümetinin ihracata yönelik para biriminin değerini düşürme yönünde harekete geçerlerse o zaman EUR/CHF alırsınız çünkü EUR'nin değeri artma eğilimli olur.
- ▶ Eğer AB ülkelerinde enflasyon mesela artarsa EUR/CHF satmayı düşünebilirsiniz.

AUD/USD

Yüksek emtia fiyatları AUD/USD'yi yükseltir

- ▶ Kuraklık gibi ekolojik dengesizlikler'de Avustralya ekonomisini zayıflatır ve AUD/USD çiftini zayıflatır.
- ▶ Örneğin, emtia fiyatlarının ve AUD'nin yükseleceğini düşünüyorsanız o zaman bundan faydalanabilirsiniz ve AUD/USD alabilirsiniz.
- ▶ Avustralya'nın 2005 yılındaki tekrar bir kuraklık geçirmesi söz konusu ise belki satmayı düşünebilirsiniz.

Ana Döviz Çiftleri

USD/CAD

Eğer Kanada ekonomisi ABD ekonomisine karşı zayıfsa USD/CAD yükselir

- ▶ Kanada'da yüksek faiz ve işsizliğin düşük olması veya petrol fiyatlarının yükselmesi USD/CAD çiftini aşağı çeker
- ▶ Eğer ABD ekonomisinin güç kazanacağını ve Kanada ekonomisinin daralacağına inanıyorsanız bu çifti almayı düşünürsünüz.
- ▶ Eğer Kanada faiz oranları yüksek olursa ve işsizlikte düşüşle ekonomi iyiye gidiyorsa bu çifti satmayı düşünebilirsiniz.

NZD/USD

ABD'de kötü hava koşulları ithal buğday talebini arttırır ve genelde NZD/USD yükselir

- ▶ Yeni Zelanda faiz oranlarının düşüşe geçmesi ise NZD/USD çiftini düşürür
- ▶ ABD'de sık sık olmaya başlayan kasırgalar buğday ithalatlarını Yeni Zelanda gibi ülkelerden arttırdığından bu çifti böyle anlarda NZD'nin değer artışına geçeceğini ve almayı düşünebilirsiniz.
- ▶ Eğer Yeni Zelanda da faiz oranlarının düşeceğini ve ABD'de artacağı haberini değerlendirecek olursanız o zaman bu çifti satmayı düşünebilirsiniz.

Teknik Analiz – Teknik analiz neden çok önemli?

- ▶ Yatırımcı teknik analizi öğrendikten sonra, her hangi bir döviz çiftine istediği zaman aralığında uygulayabilir ve trendin ne tarafa doğru gittiğini kısa zamanda anlayabilir. Teknik analizin hızlı sonuçlarından dolayı yatırımcı birden fazla döviz çiftini takip edebilir. Temel analizde ise takip edecek çok fazla bilgi vardır ve analiz etmek uzun zaman alır.
- ▶ Temel analiz kullanan yatırımcılar piyasadaki bilgi fazlalığından ve piyasayı analiz etmenin çok boyutluluğundan dolayı hızlı hareket edemezler ve ciddi kayıplara uğrayabilirler. Haberler genelde çelişkili gelebilir ve kişiyi yanlış yöne çekebilir. Teknik analiz ise, çok daha basit ve hızlı yön verebilir. Bir çok yatırımcı bile sadece teknik analizin her şeye cevap verebildiğini düşünmektedir, yani bir çok kişi kullandığı için işe yarıyor demek! Bu çok önemli bir faktördür çünkü bir çok yatırımcı kararlarını teknik göstergelere göre yapıyor demektir. Dolayısıyla bu göstergeler takip edilmelidir çünkü piyasanın ve yatırımcıların çoğunun hissiyatını yansıtmaktadır.

Teknik Analiz – Teknik analiz neden çok önemli?

Forex piyasası neden teknik analiz için en iyi piyasa?

- ▶ Teknik analizin temelinde trendler ilk geliştiği zaman tespit etmek vardır ve bu şekilde yatırımcı o trendi sona erene kadar takip edebilir. Para piyasaları tipik trendlerden oluşur ve dolayısıyla teknik analiz bu piyasada çok etkili olur. Döviz piyasasında yatırımcı hem yükseliş hem de düşüş trendini takip edebilir çünkü çift olarak işlem gördüklerinden bir döviz aldığınız zaman ötekisini satma durumu vardır. Döviz işleminin bu yapısı teknik analizle çok iyi işlemektedir çünkü teknik analiz vasıtasıyla trendlerin nerede olduğunu ve ne yöne gittiği fark etmeksizin tayin edebilirsiniz.
- ▶ Hisse ve future piyasalarına nazaran, teknik analiz forex piyasasında çok daha yaygındır ve yatırımcılar bu yüzden bu verilere çok dikkat ederler ve yatırım yapmak isteyen birisinde takip etmesi gerekir. Piyasanın belli bir oranı yapılan teknik analiz ile hareket eder. Örneğin, teknik analize göre, eğer bir döviz çifti düşüyorsa, yatırımcıların çoğu o çifti satarak dahada düşmesine neden olur.

Teknik Analiz

Destek ve Direnç (Support and Resistance)

- ▶ Teknik analizin temelinde iki kavram vardır: destek ve direnç. Destek "zemin" olarak düşünülebilir, yani fiyat o seviyenin altına düşmekte zorlanmaktadır. Desteği hesaplamamanın bilimsel bir yolu yoktur; bu pratikle elde edilen bir beceridir, sübjektif ve bir nevi göz aşinalığı gerekmektedir.
- ▶ Öteki taraftan direnç, bunun tersidir: bu tavan seviyedir ve fiyat bu seviyenin üstüne çıkmakta zorlanmaktadır. Destek seviyesi gibi direnç seviyesi de kişisel bir gözlem gerektirir. Genellikle, piyasada fiyat bir seviyeye bir kaç kere vurduysa ve o seviyeyi geçmekte zorlanıyorsa direnç seviyesi olarak tayin edebiliriz.
- ▶ Bu seviyeyi geçmekte zorlanmasının nedeni bu seviyelerde gerçek işlemlerin olduğudur. Destek seviyesi alış emirlerinin bulunduğu bir fiyat bölgesidir, dolayısıyla o seviyeyi aşabilmesi için normalin üzerinde bir satış baskısı gerekmektedir. Benzer şekilde, direnç seviyesi de satış emirlerinin olduğu yerdir ve bu seviyenin geçilmesi içinde normalin üzerinde bir alış işlemi olmak durumundadır.

Teknik Analiz

Destek ve direnç arasında işlem gören piyasa

(Support and Resistance in Range-bound Markets)

- ▶ Destek ve direnç işlemlerinde yatırımcı destek seviyesine al emri koyabilir ve direnç seviyesinde de satabilir. Bunun en büyük avantajı döviz piyasasının %70- %80 menzil içerisinde işlem görür ve bir çok yatırımcı için pratik ve cazip gelir.
- ▶ **Aralık içerisinde işlem yapmanın iki sakıncası vardır:**
Genellikle işlem başına fazla kazançlı değildir.
- ▶ Piyasa destek ve direnç sınırlarını geçtiği zaman, genellikle büyük bir hareket yapar. Sonuç olarak, destek - direnç arası işlem yapan yatırımcılar büyük kayıplar yaşayabilirler.

Teknik Analiz

Destek ve direnç arasında işlem gören piyasa
(Support and Resistance in Range-bound Markets)

Aşağıda ki çizelge destek ve direnç çizgileri arasındaki aralıktaki fiyat hareketlerini göstermektedir.

Teknik Analiz

Momentum Koşullarında Destek ve Direnç (Support and Resistance in Momentum Markets)

- Destek ve direnç sitemini kullanmanın başka bir yolu da destek ve direnç sınırları dışında işlem yapmaktır: başka bir deyişle sınırların kırılmasını tahmin etmek. Bunun için alış emrini direnç seviyesinin üstüne ve satış emrini de destek çizgisinin altına koyulur. Bunun arkasındaki mantık piyasanın bu aralıkta momentum kazandığı ve aralığı delip geçeceği düşüncesidir. Dolayısıyla, işlem emrinizi destek ve direnç seviyelerinin altına veya üstüne koyarak yatırımcılar bu noktaların aşılmasından ve fiyatların o yönde ilerlemesinden kazanç sağlayabilirler. Momentum ile işlem yapmak biraz mantıksal sezgilere terstir, çünkü yüksek fiyattan almayı ve alçak fiyattan satmayı içermektedir.

Teknik Analiz

Osilatör/ Salıngaç (Oscillators)

- ▶ Osilatörler bir grup mekanik işlem araçlarıdır ve döviz çiftlerinin aşırı alım ve satış noktalarını tayin ederler.

Relatif Güç Endeksi (Relative Strength Index - RSI)

- ▶ RSI döviz çiftinin geçmiş performansına göre gücünü ölçen bir momentum göstergesidir. Öne ağırlıklı bir gösterge olduğundan son bilgiye daha fazla ağırlık verilir. Diğer osilatörlere nazaran hızı daha iyi ölçer. RSI aşırı keskin hareketlerden daha az etkilenir ve piyasadaki "curcunanın" çoğunu filtreden geçirir. Bir çok yatırımcı RSI osilatörünü hacim teyidi yerine kullanır, çünkü döviz piyasası tezgah üstü mantığıyla işlediğinden canlı verilerle işlem hacmi görmemize izin vermez.
- ▶ RSI seviyeleri 0 ve 100 arasındadır. Genellikle yatırımcılar 30 seviyesini aşırı satış ve 70 seviyesini de alış seviyesi olarak kullanırlar, piyasada 20 ve 80 oranlarını da kullananlar bulunmaktadır. RSI standart ölçüsü 14'tür ve genelde piyasa bu seviyeye bakmaktadır.

Teknik Analiz

RSI için 5 farklı kullanım vardır:

- ▶ Üst ve alt sınır – Aşırı alış ve aşırı satış koşulları genellikle 30 ve 70 seviyesindedir.
- ▶ Uyuşmazlık (Divergence) – Bir döviz çifti yeni yüksekliklere (veya düşüşlere) geldiği zaman, RSI aynı göstergeyi vermiyorsa bu piyasanın tersine dönebileceğine doğru bir işarettir.

Destek ve girenç – RSI destek ve direnç seviyelerini bazen fiyat çizelgesinden daha iyi gösterebilir.

- ▶ Çizelge řekilleri – çift üst (double top) ve baş ve omuzlar (Head and shoulders) řekilleri RSI göstergesinde fiyat göstergelerine nazaran daha bariz olabilir.

Teknik Analiz

RSI Sınırşımı (Failure Swings) – RSI önceki yüksek veya alçak seviyeyi aştığı zaman fiyatta bir momentum oluşumuna işaret etmektedir.

RSI yukarıdaki USDCHF çiftinde nerede al ve nerede sat işlemi yapacağımıza dair yardımcı oldu. Bu işaretleri diğer bir takım analitik araçlarla birleştirdiğimiz zaman piyasanın hareket gücünü bir hayli keskinleştirebiliriz.

Risk Yönetimi

Hiç bir düğmeye basmadan önce: kendinize sormanız gereken üç ana soru var.

1. Fiyatlar bence ne seviyeye kadar gidecek ve kazancımı nerede almalıyım?

- ▶ Limit/Sınır İşlem Emirleri (Limit Order) yatırımcının piyasaya girip hedeflediği kazanç sınırında çıkmasına olanak sağlayan bir işlem emridir.
- ▶ Alış Limit Emri: fiyat, piyasa fiyatının altında tayin edilen bir fiyata geldiğinde devreye girer. Eğer alış limit emrini piyasa fiyatının üstüne vererseniz işleminiz hemen en iyi fiyatla devreye girer.
- ▶ Satış limit emri: piyasa fiyatının üstünde bir seviyede satmak için işlem emri koyulur ve piyasa tayin edilen satış (Bid veya Sell) fiyatına geldiği zaman emriniz devreye girer. Eğer piyasa fiyatının altına bir fiyat vererseniz, işlem emri piyasada hemen doldurulur.
- ▶ Limit emri verdiğiniz zaman işleminiz tayin edilen seviyeye gelir gelmez hemen doldurulur. İşleminizin devreye girdiği fiyat, eğer piyasa açılış fiyatı, sizin tayin ettiğiniz fiyattan daha iyiye farklı olabilir.
- ▶ Limit emirleri disiplinli bir işlem metodudur ve yatırımcıların işlemlerini girip bilgisayarlarını kapatıp tüm gün ekran seyretmeleri gerekmez.

Risk Yönetimi

2. Pozisyondan çıkana kadar ne kadar para kaybetmeyi göze alabilirim?

- Kayıp Stop (Stop Loss) emirleri yatırımcıların çıkış noktası tayin etmelerini sağlar. Stop Loss emirleri yatırımcıların zarara giden bir işlemde çıkmaları için bir fiyat belirlemelerini sağlar. Eğer bir döviz çiftini sattıysanız stop loss seviyeniz piyasa fiyatının üstünde olmalıdır. Eğer alış pozisyonun daysınız, stop loss seviyeniz piyasa fiyatının altında olmalıdır. Stop Loss emirleri yatırımcıların riskini olabilecek kayıplara karşı sınırlayarak risk kontrolü sağlar.

Risk Yönetimi

3. Stoplarımı ve limitlerimi nereye koymalıyım?

Genel kural olarak traderlar Stop emirlerini açılış barına biraz daha yakın tutmalıdır, eğer bu kurala uyarırsanız, işlemlerinizin %50si doğru olsa yine karda olabilirsiniz. Örneğin, 30 pip stop kullanan bir trader 100 piplik hedefler tespit ediyorsa, işlemlerinin 1/3'ü doğru olsa hala kar elde edebilir. Stopunuzu nereye koyacağınız ne kadar risk almak istediğinize bağlıdır. Stoplarınız kullandığınız zaman periyoduna göre fiyat hareketlerine bağlı olmalıdır ve piyasanın “jazında” olmamalıdır! Limit ve Stop emirlerinde gerçekçi bir beklentiniz olmalıdır, ve işlem zaman periodunuza ve pozisyonda ne kadar kalacağınıza göre hesaplanmalıdır.

Trader Psikolojisi

Trader'ın psikolojisi nasıl olmalıdır?

- ▶ İşlem yapmadan önce, alacağınız pozisyonu yeterli şekilde analiz etmeniz gerekmektedir. Ancak, bir çok kişi işlemlerini planlamamaktadırlar ve işlemlerini hisleri ya da anlık düşünce ve içgüdülerine göre tahmini yapmaktadırlar. Yatırımcı psikolojisi çok kısa zamanda çok para kaybetmenize neden olur. Bu sorunu nasıl aşabilirsiniz? Dikkatli bir analiz ve planla, giriş ve çıkış ve stop noktalarınızı tayin ederek zararlarınızı minimal tutabilirsiniz.
- ▶ İşleme giriş noktası, stop noktası ve kazancınızı alacağınız noktayı işleme girmeden önce hesaplamanız gerekmektedir!

Trader Psikolojisi

Yatırımcılar tarafından yapılan en büyük psikolojik hatalardan bir tanesi orijinal planlarının tersine hareket etmeleri ve planladıkları kazanç seviyesine gelmeden pozisyonlarını kapatmaları veya zarara geçen pozisyonlarını fiyatların lehine döneceği ümidiyle kapatmamaları. Bir başka psikolojik yanılığında her işlemde kazanmaları gerektiği yanılığıdır. Örneğin yatırımcının aldığı bir pozisyonda fiyatlar işlemin önce tersine gider ve yatırımcıyı koyduğu stopda işlemden çıkartıp sonra orijinal pozisyonunun yönünde ilerlerse, yatırımcı işlemlerinden stopları kaldırmak gibi bir yanılığa uğrayabilir.

Yatırımcı stopların nedenini aşıla unutmamalı; "Stoplar kaybetme tahammül noktasıdır. Sizin ne kadar strese girmeden kaybedebileceğiniz noktanın tayin edildiği yerdir. Stoplar önünüzde para kazanmanıza bir engel değildir." Eğer fiyatlar stopunuza vurduysa ve tayin ettiğiniz yerde pozisyondan çıkıp sınırlı bir zarar ettiyseniz bunda bir problem yok çünkü olumlu işlemleriniz ilerledikçe kazançlı işlemleriniz stop kayıplarından çok daha fazla olacak. Planınızla işlemin ortasında oynaşmayın! İşleme girmeden önce tayin ettiğiniz risk koşullarını değerlendirin, planlayın ve planı uygulayın.

Trader Psikolojisi

Bir başka yatırımcı psikolojik problemi de pozisyona aşık olmak ve bırakmamak. Orijinal analizinizi ve planınızı hep gözünüzün önünde bulundurmanız lazım ve işleminizin sonucunu görmemiz gerekir ve yaptığınız işlemle ilgili sonucu gördükten sonra ne yapmanız gerektiği üzerine düşünmeniz gerekir. Ancak, bir çok yatırımcı pozisyonu orijinal analizden farklı incelemeye çalışır ve kasten analizlerine sabotaj yaparlar. Bunun iki nedeni vardır: pozisyonu kayıpla kapatmak istemezler veya pozisyonun şuan ki kazancından daha kazançlı olacağı ümidine kapılırlar.

Bu psikolojik bakış açısı bir çok yatırımcının kazanmış olduğu paradan kayba uğramalarına veya kaybetmeye razı oldukları miktardan daha fazlasını kaybetmelerine neden olur. Kaldıraç sisteminden dolayı büyük miktarda paralarla sık sık işlem yapmanız uygun değildir! Bir çok yatırımcı gereğinden fazla piyasada işlem yapar, yani hesap bakiyenize göre piyasada uzun vadeli kalabilme hesabıyla işlem yapın. Kaldıraçla \$1,000'lık bakiyenizin \$100,000'lık işlem kapasitesine sahip olması \$1,000'lık marjini bir kaç işlemle batırmanız gerektiği anlamına gelmiyor.

Yapılan hata şudur, yatırımınızı \$1,000 olarak görmeyin çünkü aslında \$100,000. Bir çok yatırımcı işlem yapmadan önce gerekli analizi yapmış olsa da, marjinlerinin fazlasını kullanırlar ve bu nedenden dolayı pozisyonlarını işlem içerisinde erken terk etmek zorunda kalıyorlar. Yatırımcıların kendilerini aşırı kaldıraç kullanma pozisyonuna düşürmemeleri için kullandığı genel bir kural vardır, hiç bir işlemde hesabınızın %20 sinden fazlasını kullanmayın.

Piyasaya ve İşlem Yapmaya Yaklaşım

İki Örnek İşlem Stratejisi

- Gün aşırı işlem
- Gün içi seans işlem

İşlem Hesapları

- ▶ Hesap açarken kaldıraç sisteminden faydalanacaksanız bir kaç farklı kaldıraç seviyesi seçebilirsiniz. Standart kaldıraç oranı 1:100 ve \$1,000 değerinde hesabınızla \$100,000 değerinde işlem yapabilirsiniz. Bu kavram daha önce açıklanmıştı. Yeni başlayan arkadaşlar için daha düşük bir kaldıraç oranı tavsiye edrim, 1:10 yeni başlayan bir trader için çok daya uygun.
- ▶ Ancak forex piyasası hisse senetlerinde olduğu gibi hesabınızdan fazlasını kaybetmenize olanak tanımaz. Brokerinizin sizi arayıp "margin call" tanımı altında sizden hesabınıza hisselerinizin değeri düştüğü için ek para yatırmanız gerektiğini söylemez.

İşlem Platformları

Genelde iki çeşit platform vardır.

1. İnternet tabanlı olup bilgisayarınıza yüklemeniz gerekmeyen ve cep telefonunuzluda kontrol edebileceğiniz.
2. Bilgisayarınıza yüklemeniz gereken daha gelişmiş ve daha fazla analiz aracı bulunan bir yazılım.

Her iki çeşit için de tanıtım hesabı bulunmaktadır.

İşlem Riski

- ▶ İşlem yapmak için pozisyon açtığınız zaman belli bir risk almak durumundasınız, her yatırımda olduğu gibi.
- ▶ Kendinizi korumak için her zaman zarar stop (stop loss) emirleri kullanmak durumundasınız. Bazen stoplarınıza fiyatlar vurur ve işlemden çıkartılırsınız, ancak piyasanın doğası böyle.
- ▶ Zarar Stop emirlerinizle zararınızı büyütmeden fiyatlar size karşı hareket etmeye başlarsa piyasadan çıkabilirsiniz.
- ▶ Stoplarınızı koyarken işleminizi baştan planlayın ve hangi zaman diliminde ve hangi hareketlilikte olacağını önceden ayarlamalısınız.

İşlem Riski

- ▶ Eğer zarar stoplarınız çok geniş olursa çok para kaybedebilirsiniz.
- ▶ Eğer stoplarınız çok sıkı olursa fiyat hareketleri piyasadan çok sık atabilir. Bir dizi küçük zarar, büyük bir zararla aynı şeydir.
- ▶ Eğer riskinizi önceden tayin ederseniz, sakin olmanıza yardımcı olur.
- ▶ Kararlarınız sadece piyasanın gerçekleriyle verilecek, spekülasyon, hissiyat veya sağdan soldan duyduklarımızla değil. Piyasada gördüğümüzle karar vereceğiz.

Trader Yaklaşımları

- ▶ Daha önce bahsettiğimiz gibi traderlar ya temel ya da teknik analist olarak ikiye ayrılır.
- ▶ Biz teknik analiz gerektiren yaklaşımlarla ilgileneceğiz.
- ▶ Kararlarımızı sadece çizelgelere/ grafiklere göre vereceğiz. Grafiklerde piyasada var olan tüm temel bilgilerin fiyatı etkileyişi zaten dahil.
- ▶ Bilmeniz gereken şey fiyatın yönü ve arkasındaki itiş gücü. Hatta itiş gücünü bilmeniz çok daha önemli ancak bu kavramı burada anlatmayacağım. İtiş gücü ana kavramları anlayan traderların bir sonraki basamağı – piyasada fiyata ne olacağını olmadan önce taymin etmek, sonra ki aşamalarda. Şu an fiyatın yönünü teyit etmeyi ve ya yukarı, ya aşağı ve ya yan gidip ditmediğine bakacağız. Şimdilik grafiklere güvenin ve kararlarımız grafiklere göre olacak.

Piyasadaki Jazz

Piyasadaki tüm bilgi döviz çiftinin piyasa fiyatının içinde zaten bulunmakta....

- ▶ Haberleri dinlemeyeceğiz!
- ▶ Elalemin yorumlarını okumayacağız!
- ▶ Analist, politikacılar ve ekonomistlerin rapor ve ön tahminlerini dikkate bile almayacağız!

PİYASADAKİ FİYAT YALAN SÖYLEMEZ!

Dolayısıyla yapmamız gereken iş grafikleri iyi okuyabilmek ve fiyat hareket eder etmez bizde işleme girelim.

Çizelge/ Grafik Temelleri

- ▶ Çizelgeler fiyatın grafik olarak yansımasıdır. Ben genellikle mum çizelgeleri (candle charts) veya bar çizelgeleri kullanıyorum. Gün içi hareketlerini daha iyi gösteriyor
- ▶ Platformlarda istediğinizi seçebilirsiniz. Platformlarda bu çizelgelerin kullanımına yönelik açıklamalar bulunmaktadır. İşlem yapmadan önce kullandığınız platforma iyice alışın!

İşlem Yapacağımız Döviz Çiftleri

- ▶ Bu e-kitapta daha önce ana döviz çiftlerinden bahsettik. Zamanla göreceksiniz ki döviz çiftlerinin kendilerine has yapıları var, piyasayı takip ettikçe fiyat hareketlerini önceden görmeye başlayabilirsiniz.
- ▶ Ben genellikle ABD dolarıyla eşleşen çiftlerle işlem yaparım. Bu çiftlerde hem hacim hem de likidite vardır, dolayısıyla hem hareketlilikten faydalanabiliriz hem de piyasadan istediğimiz zaman çıkabiliriz.
- ▶ Genel olarak İsviçre Frankı, İngiliz Sterlini, Euro ve Japon Yeni üzerine işlem yapmakta fayda var. Bu dövizlerde çok iyi hareketlilik yakalayabiliriz.
- ▶ Daha az hareketlilik olan çiftler Kanada Doları, Avustralya Doları ve Yeni Zelanda Dolarıdır. Az hareketli olmalarına rağmen çok iyi trend yakalayabilirsiniz ve uzun giden bir trend çok kazançlı olabilir. O yüzden göz ardı etmemekte fayda var.

İşlem Yapacağımız Çiftleri

- ▶ Döviz işlemleri yaparken aynı zamanda işlem masraflarını da göz önünde bulundurmalıyız.
- ▶ Kaldıraç kullanıldığı için gece aşırı işlemler için her döviz çiftine faiz uygulanır. Kaldıraçla işlem yaptığımızı unutmamalıyız, bunu bize işlem yapmamız için verilen “borç para” olarak düşünün ve kullandığımız her gün aşırı işlem için faiz ödemek durumundayız.
- ▶ Gece aşırı işlemler için uygulanan faiz oranına “roll over margin” (devir marjini) denir ve bu oran faiz oranları değiştikçe değişir. Genelde brokerlerin internet sitelerinde bu masrafı “pip” olarak gösteren bir masraf tablosu vardır, eğer bulamadıysanız brokerinize danışın ve gece aşırı işlemin pip maliyetini öğrenin.

İşlem Yapacağımız Çiftleri

- ▶ Piyasada yüksek getiri sağlayan ana döviz cinsleri EUR/GBP/ CHF'dir.
- ▶ Forex piyasasına yeni girenler için piyasayı tanıyana kadar uzun vadeli düşüncelerini tavsiye ederim. İşlem pozisyonu açtıktan sonra trend gittiği kadar gitmeye çalışın. Bu bir kaç gün süre bilir ve sabırsız olmayın.
- ▶ Şimdi basit bir stratejiye geçelim ve Forex Piyasasında işlem yapmayı tanıyalım.
- ▶ Bu strateji metodu için önce kullanacağımız işlem araçlarımıza bakalım.

İşlem Araçları

- ▶ Hareketli Ortalama (Moving Averages - MA); hareketli ortalama fiyatların belli bir zaman dönemi için ortalamasıdır. Platformlar fiyatların ortalamalarını hesaplarlar bu yüzden bizim her hangi bir hesap yapmamız gerekmeyecek.
- ▶ MA'lar bir çok trader tarafından kullanılır. Bizde bu örnek stratejide üssel hareketli ortalama (exponential moving average - EMA) kullanacağız.

İşlem Araçları

- ▶ MA'lar trendin yönünü tayin etmek için çok kullanışlıdır. Bizlerde işlem yaparken HER ZAMAN trendin yönünde gideceğiz – ASLA trende karşı pozisyona girmeyeceğiz.
- ▶ Kullanacağımız EMA platform tarafında otomatik olarak hesaplanacak.
- ▶ İşlemlerimiz de genellikle gün aşırı olacak, ve böyle bir uygulama için 2 EMA zamanı kullanacağız; 13 ve 6.

EMA'larımızı Yerleştirelim

İşleme Bakış

- ▶ EMA çizgileri bize işleme nerede gireceğimizi ve bazende nerede çıkacağımızı gösterecek.
- ▶ Bu ortalamaları kullanarak trend de bir değişiklik olup olmayacağını göreceğiz.
- ▶ Bu iki çizgi kesiştiği zaman bizim işleme hazır olmamız gerekiyor.

Metodu Uygulamak

- Her zaman trendi takip edeceğimiz için, ideal olarak yüksek olasılıklı bir işlem gördüğümüz zaman girmek en uygunu olur, dolayısıyla trendi teyid etmek ve trendin içinde kalabildiğimiz kadar kalmamız en kazançlı sonucu verecektir.
- Piyasa üç yönde ilerleyebilir; yukarı, aşağı veya yana doğru. Ortalama çizgileri bize trendin yönünü tayin etmemiz için yardımcı olacak. İyi bir trend haftalarca devam edebilir ve sadece oturup takip etmek bize bir kaç ayda binlerce pip kazandırabilir.

Metodu Uygulamak

- Yüksek kazanç olasılığı olan bir işleme girmek için ilk önce EMA çizgilerinin kesişmesini beklememiz gerekir.
- Bazen göreceksiniz ki EMA çizgileri birbirlerine çok yakınlaşacaklar, dokunacaklar ve hatta hafiften kesişecekler ve tekrar orijinal yönlerine devam edecekler. Bir sonraki sayfada ki örnekte olduğu gibi...

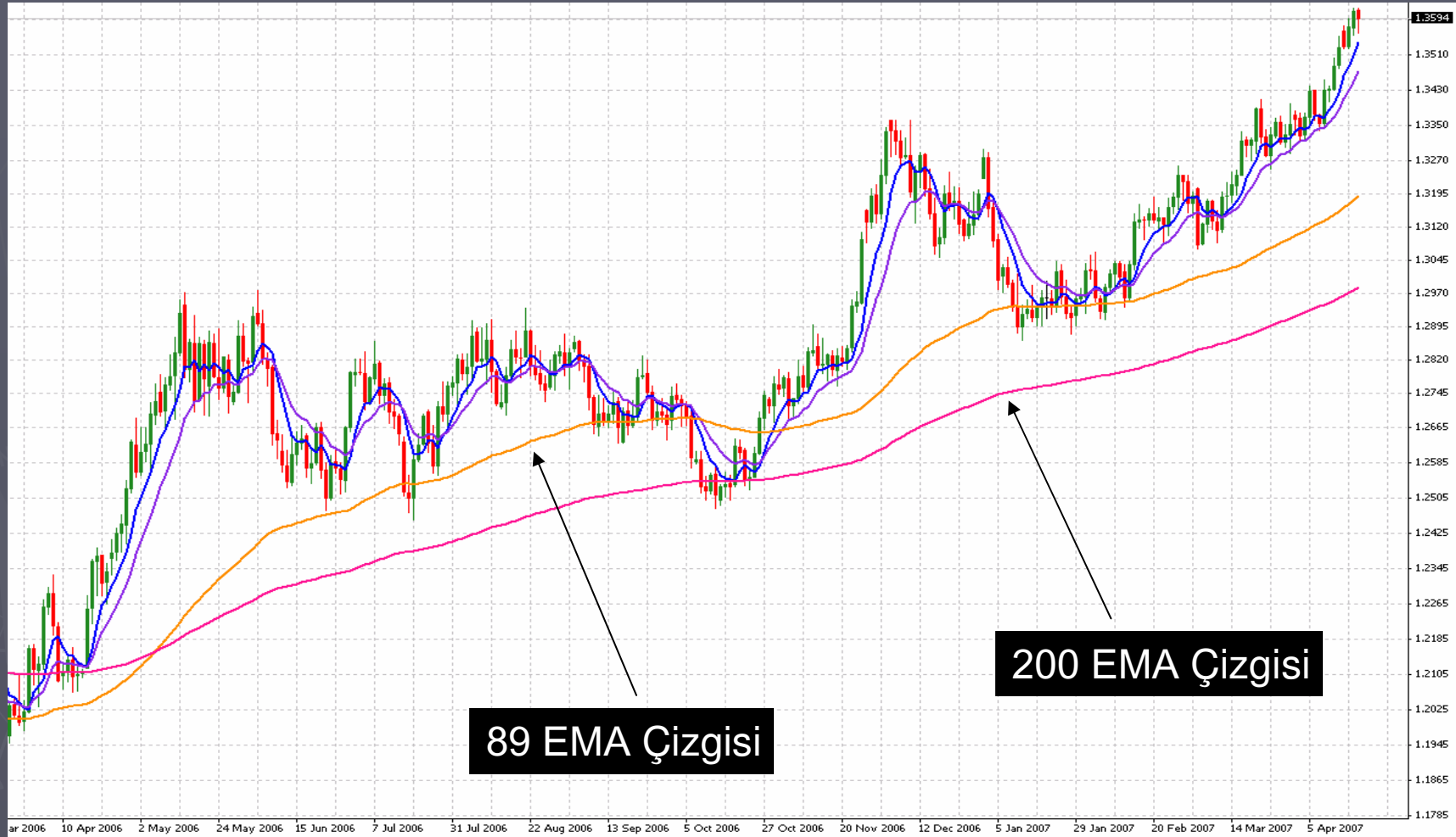
Metodu Uygulamak

Metodu Uygulamak

- ▶ Bu tür kesişmelerin iyi bir trend de bizi kandırıp işlemde atlamaması için bir kaç tane yardımcı araç daha ekleyeceğiz.
- ▶ Uzun dönem EMA'lar biz fiyatın genel olarak uzun vadede ki hareketini gösterir.
- ▶ Kısa vadeli EMA'larımıza son olarak 2 adet uzun vadeli EMA ekleyeceğiz; 200 ve 89 günlük EMA'lar.

Metodu Uygulamak

Metodu Uygulamak

- ▶ Bu metodu kullanırken izleyeceğimiz kural 13 ve 6 EMA çizgilerinin uzun vadeli 89 ve 200 gün EMA'ların yönünde kesişmelerini beklemek.
- ▶ Trende karşı pozisyon açmayın! Trendin yolunu takip etmek en güvenli yol.
- ▶ Eğer piyasada fiyat 89 ve 200 EMA çizgilerinin 15 pip ve fazlası üzerindeyse uzun (alış) pozisyonunda olacaksınız.
- ▶ Eğer fiyat 89 ve 200 EMA çizgilerinin 15 pip ve fazlası altındaysa o zaman kısa (satış) pozisyonu alacaksınız.
- ▶ Eğer ortalamalar birbirine 15 pip sınırimızdan yakınsa piyasayı takip edeceğiz ve uygun bir an bekleyeceğiz.

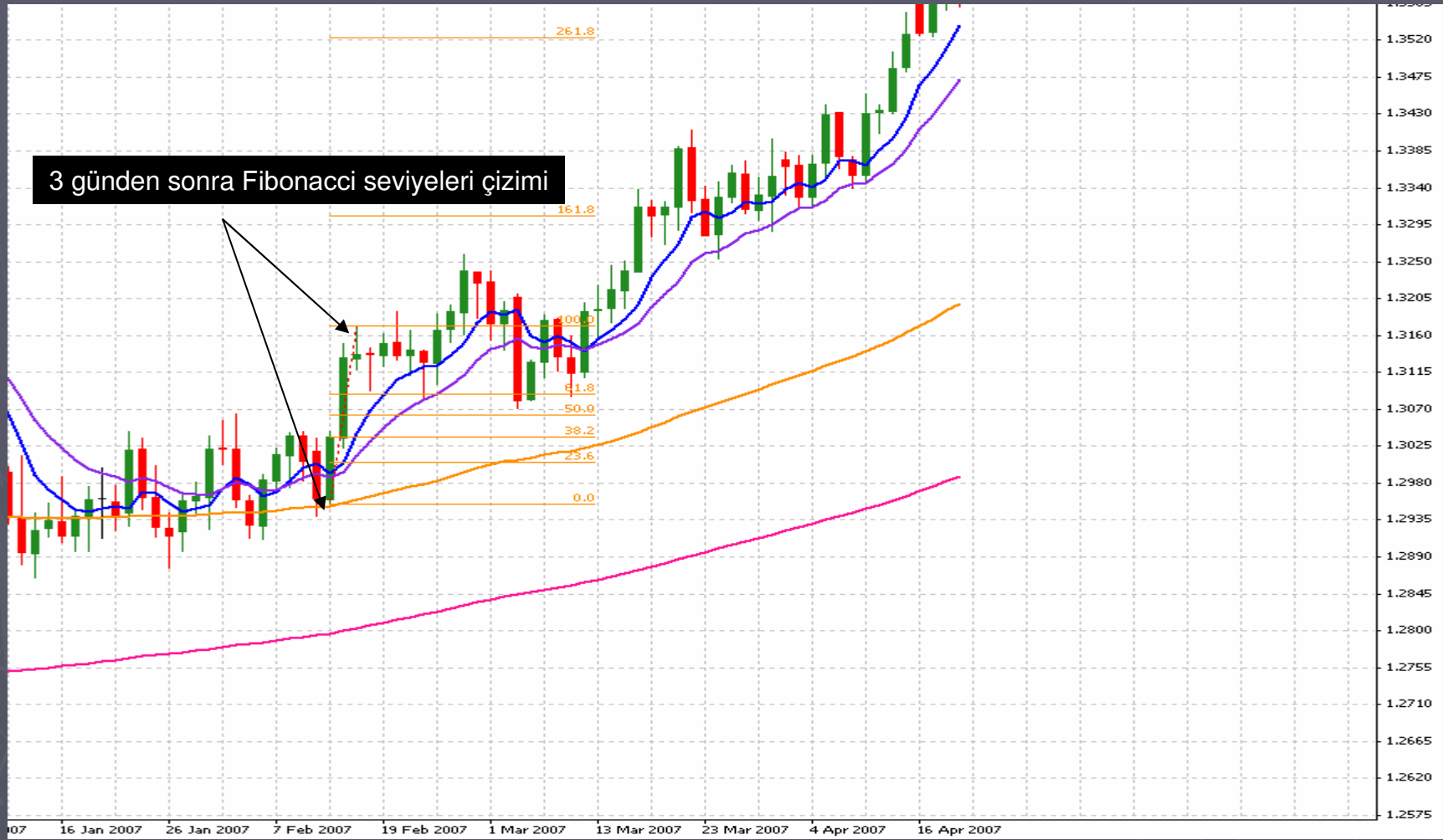
Metodu Uygulamak

- ▶ Trendler hiç bir zaman düz hareket etmez, hep dalga halinde ilerlerler. Trendin yolunu trend ilerlerken takip edebilmek ve olduğunca faydalanabilmek için ek bir araç kullanacağız.
- ▶ Burada Fibonacci rakam seviyelerini kullanarak fiyatın geri kaymasını takip edeceğiz.
- ▶ Fibonacci rakamlarını işleme devam etmek ve eğer uygun bir ortam olursa pozisyonumuza ek işlem eklemek için kullanacağız.

Fibonacci Seviyeleri

- ▶ Fibonacci seviyeleri piyasanın sıklıkla fiyatların dalga yarattığı geri kayışlarda düştüğü seviyelerdir, ve bu geri kayıştan sonra genellikle fiyatlar tekrar trendi takip eder.
- ▶ Genellikle günlük trendlerde bir kaç günden sonra fiyatta geri kayma olur.
- ▶ Bir kaç gün bizler için “genellike” 3 – 4 gün demektir ve fiyat 3 gün ilerleyince Fibonacci seviyelerimizi çizeceğiz.

Fibonacci Geri Kaymaları

Fibonacci Geri Kaymaları

- ▶ 3. günün sonunda Fibonacci seviye çizgilerimizi çiziyoruz.
- ▶ Çizince bazı seviyelerin oluştuğunu görürsünüz. Bizim için önemli olanlar 38.2, 50 ve 61.8 çizgileri. Platformlar bu seviyeleri otomatik olarak çizer. Hesap yapmanıza gerek yok sadece platformda nerede olduğunu bulup uygulamasını yapmanız gerekiyor.
- ▶ Fiyat bir kaç gün sonra bu seviyelere doğru geri kayar. Bu geri kayma olurken biz bekleyeceğiz!

Fibonacci Geri Kaymaları

Fibonacci Geri Kaymaları

- ▶ Yukarıda görüldüğü gibi fiyat 61.8 seviyesine kaydı ve sonra tekrar 100 seviyesine gitti ve sonra tekrar kayarak 50 ve 61.8 seviyesi arasına geldi ve 161.8 seviyesine fırladı.
- ▶ Bu örnek piyasada çok sık rastlanılan bir koşul.
- ▶ Bu seviyelere fiyatlar düşerken EMA çizgilerinizi takip etmelisiniz ve çizgiler aşağıdaki örnekte olduğu gibi tekrar açılınca işleme 2. bir pozisyon ekleyebilirsiniz.

Fibonacci Geri Kaymaları

Bu geri kaymalar çok sık olur

Şimdi ikinci pozisyonunuzu bu barda açabilirsiniz.

Özet – Ne yapacağız?

Tüm bu anlatılanlar yeni başlayan birisi için zor gelebilir ama endişelenmeyin bunları öğrenmek gayet kolay!

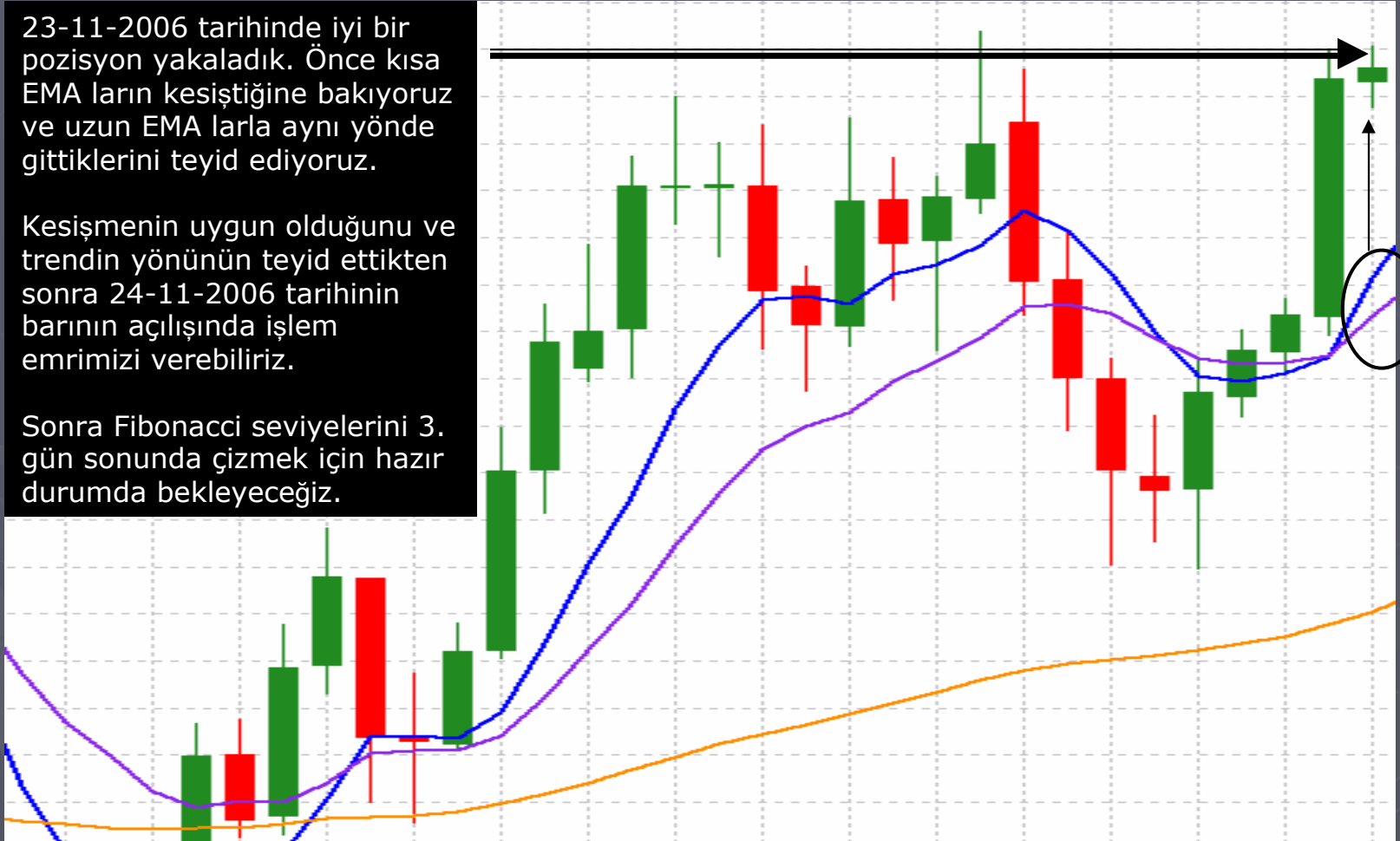
1. İşlem yapacak bir döviz çifti seçeceğiz. EUR/ GBP/ CHF ve JPY çiftlerinden birisini.
2. Her günün kapanışında yukarıdaki çiftler için çizelgeleri takip edeceğiz.
3. Çizelgelere kısa EMA ları (6 ve 13) ekleyin ve aralarında 6 ila 12 piplik kesişmeler varmı kontrol edin.
4. Şimdi uzun vadeli EMA ları (89 ve 200) ekleyin ve trendin yönünü tayin edin. Trend yan gidiyorsa hiç bir şey yapmayın.
5. Eğer yukarıdaki koşullar var ise ilk pozisyonunuz açın ve 3. gün sonunda çizeceğimiz ilk Fibonacci seviyelerine hazırlanın.

Bir Örnek Yapalım

23-11-2006 tarihinde iyi bir pozisyon yakaladık. Önce kısa EMA ların kesiştiğine bakıyoruz ve uzun EMA larla aynı yönde gittiklerini teyid ediyoruz.

Kesişmenin uygun olduğunu ve trendin yönünün teyid ettikten sonra 24-11-2006 tarihinin barının açılışında işlem emrimizi verebiliriz.

Sonra Fibonacci seviyelerini 3. gün sonunda çizmek için hazır durumda bekleyeceğiz.

Şimdi İşlemi Takip Edelim

24-11-2006 tarihinde işlem içerisinde alış pozisyonundayız ve kayıp stopumuz bu ilk işlem için 75 pip civarında. Günlük hareketin %50 ila %70 arasında. Bazen bir önceki gün barının altına da koyulur fazla uzakta değilse.

Şimdi İşlemi Takip Edelim

Şimdi İşlemi Takip Edelim

Şimdi İşlemi Takip Edelim

Şimdi İşlemi Takip Edelim

İki İşlemin Sonuçları

- ▶ 1. işlem: İşleme 23-11-2006 tarihinde giriş yaptık ve alış fiyatı 1,9145'di ve stopumuz bir önceki barın yarısındaydı 1,9071'de.
- ▶ Stoplarımızı her gün bir sonraki günün altına koyarak işlemi takip ettik ve 9. gün 1,9720 de piyasadan çıktık. Burada gözümüz Fibonacci seviyelerinide takip etmeli.
- ▶ 9 günde kazancımız: 649 pip, 100:1 kaldıraçta \$6,490.

İki İşlemin Sonuçları

- ▶ 2. işlem: İşleme 17 Ocakta 1,9608'den girdik ve ilk stopumuzu önceki günün barı altına 1,9586'ya koyduk. Fibonacci seviyelerini takip ediyoruz ve fiyatın 38,2 seviyesine kadar düştüğünü gördük ve oradan da tekrar yükseldi. Bu çok normal bir fiyat hareketi.
- ▶ Trendi stoplarımızı bir önceki günün alt noktasına taşıyarak ilerlettik ve 6. gün 1,9745 ten piyasadan stopumuzla çıktık.
- ▶ 6 günde kazanç: 137 pip, \$1,370.

Ekstra Yardımcı Bilgi

- İşleminiz takip ederken 200 MA çizgisine ne kadar yakın olduğunuza dikkat edin. Barın kapanış fiyatı 200 MA çizgisinden 450 pipten fazla uzaktaysa işleme girmemek daha iyi. O civarlarda genellikle trendin gücü azalır. Bu ipucunu geri test yaparak denemenizi tavsiye ederim, sonuçlar sizi şaşırtıcıdır.

Başka hangi şeyler bize yardımcı olabilir?

- ▶ Bence iyi bir trader olmak için bir çok gösteregeye ihtiyaç gerek yok. Bir kaç iyi araç gayet yeterli. Önemli olan piyasaya girmeden önce temel bir eğitim almak ve öğrendiklerinizi uygulamak.
- ▶ Özellikle trend çizgilerini doğru kullanmayı bilmek çok yardımcı olabilir. Bir çok insan bu basit analizi doğru yapamamakta. Fiyatları sadece MA'lar ve doğru trend çizgileriyle izlemeyi öğrenseniz gayet iyi işlem yapabilirsiniz.
- ▶ Yeni başlayan bir trader için gün içinde bir kaç saatlik işlemlerde para kazanmaya çalışarak, para kaybetmek kadar kötü bir his yoktur. Bu yüzden acele etmeyin, uzun vadeli düşünün ve trendi takip edip karlarınızı yol üzerinde toparlayın.

Son Bir Özet

1. Hangi döviz çiftinde işlem yapacağınıza karar verin.
2. Seçtiğiniz çiftleri gün sonunda kontrol edin - Londra saatiyle akşam 9 da göz atmaya başlayabilirsiniz ve saat 22:00'de yeni bir günün barı başlayacak.
3. 6 ve 13 EMA'larınızı koyun ve 10 – 15 piplik bir kesişme varmı bakın.
4. Uzun vadeli EMA'larınızı ekleyin ve kısa ve uzun EMA'larınız aynı yöndemi kontrol edin. Uzun vadeli EMA'larınız arasındaki fark 20 pip ten fazla olsun. Bundan daha yakın olursa büyük ihtimalle yana doğru gidiyor olabilir ve bu tür işlemler traderların en çok para kaybettikleri piyasa koşullarıdır.
5. Yukarıdaki koşullar bir araya gelince işleminizi planlayın ve stop yerinizi tayin edin. Sonra işleme giriniz.
6. Eğer piyasa fiyatı stop seviyenize gelir ve sizi piyasadan çıkarırsa sabırla sonraki fırsatı bekleyin. Fibonacci seviyelerinizi takip edin.
7. Günlük işleme girdikten sonra bilgisayarınızı kapatın ve günlük işlerinize bakın ve günün sonunda bir sonraki günün takibine kadar bilgisayarınızı açmayın. İşleme girdiniz ve planınızı uyguladınız, elinizde o an var olan bilgilerle verdiğiniz karar verilebilecek en iyi karardı! Şimdi işlemi rahat bırakın. Gün içerisinde işleminizle oynamaya kalkıp değişiklikler yapmayın, uzun vadede hep kaybedersiniz. İşleme giriş tetiğini çektiniz ve çıkışınızda planlandığı gibi yapın. Aç gözlü ve korkak olmayın! Trader olun!

Bonus!

Bu basit stratejiyi test edin!

“Gün içinde işlem yapan arkadaşlara hediye ediyoruz!”

Araçlar: 30 dakika ve 1 saatlik çizelgeler kullanacağız. 89 EMA + 2 SMA ve 7 SMA ortalamaları kullanacağız.

- ▶ Fiyat 89 EMA çizgisinin üstüne 10 pip kadar çıkınca ve 2 ve 7 SMA'lar yukarı doğru kesişip açılınca satın al.
- ▶ Fiyat 89 EMA altına 10 pip düşünce ve 2 ve 7 SMA ortalamaları aşağı doğru kesişip açılınca sat.
- ▶ Fiyatı 40 piple izleyen stopla takip et ve 2 ve 7 SMA lar kesişince pozisyonunu kapat. Ortalamalar bir araya gelince işlem yapmayın ve fiyat hareketini bekleyin. Böyle zamanlarda fiyatlar çok iyi çıkış ve düşüş (Break out) yapabilir ve iyi fırsatlardır – sabırlı olun ve uygun zaman için takip edin.
- ▶ Bu stratejiyi kullanmadan önce geri ve hareketli fiyatlarla test edin. You should back test and live test this before you use it.
- ▶ Sonraki sayfada ki örneğe bakın.

Bonus!

Bu basit stratejiyi test edin!

“Gün içinde işlem yapan arkadaşlara hediyemiz!”

Son Söz

- ▶ Bu piyasada yeniyseniz tavsiyem bilen birisinden eğitim almanızdır. İki türlü insan vardır piyasaya parasını kaptırıp zor yolla öğrenen ya da eğitim alıp işe sağlam başlayan. Siz karar verin.
- ▶ Bir trader her zaman öğrenmeye devam etmeli.
- ▶ Forex piyasasına iş gibi yaklaşın.
- ▶ İşlemlerinizde istikrarlı olun.
- ▶ Stratejinizi kendiniz geliştirin, böyle bir trader piyasada ömür boyu kalır. Bu zamanla olur ama geleceğinizi garanti eder. Piyasa sürekli evrim geçirmekte, kendi işlemlerini üreten bir trader bu değişimlere ayak uydurmasını bilir.
- ▶ Bu piyasa çok eğlencelidir ve eğlenin! En kazançlı işlemlerim ya kumsaldayken ya da yeni bir strateji yaratmaya çalışırken olmuştur!
- ▶ Piyasaya her gün en az bir saat bakarak analiz etmek iyidir, piyasaya olan hissiyatınız gelişir.
- ▶ Başka traderlarla ilişki kurun.
- ▶ Piyasada ki en başarılı traderların kitap ve röportajlarını okursanız şu ortak noktalarını görürsünüz, işleme girmek ve çıkmak için son derece kolay araçlar kullanırlar. Metodları öyle basittir ki genelde herkesi şaşırtırlar, o yüzden en mükemmel strateji peşinde koşmayın, size para kazandıran bir sistem geliştirin ve disiplinle uygulayın.
- ▶ Ne yaptığını bilerek işlem yapan birisine yakın olun. Eğitim alın, öğrenin ve bu piyasada uzun vadeli düşünerek yer alın.
- ▶ Forex piyasası internet üzerinden olduğundan denetlenmeye tabi değil. Brokerinizi iyice araştırıp seçin. Bir çok insana sorun ve internette forumlarda araştırın.
- ▶ Binlerce dolara yazılımlar alıp verdikleri sinyallere güvenmeyin! Bu yazılımları kullanırken ne yaptıklarını bilmeniz de fayda var. 3 çeşit inanç vardır; kör inanç, mantık dahilinde inanç ve mantık ötesi inanç. Bu piyasada başarılı olanlar gözüyle gördüğünü anlayan ve anladığına inananlardır.

İyi bir trader olmak için akıllı olmak gerekmez, disiplinli olmak gerekir!

İşlemlerinizde başarılar ve iyi eğlenceler!